

E vară, lumea își părăsește casele, forța centripetă a televizorului a scăzut simțitor, nu s-au introdus încă televizoarele în aer liber — în parcuri, în grădini, la strand, pe plajă, în păduri — emisiunile (lingviștii propun *emisiile*, dar crainicii preferă forma consacrată, cu toate că și-au luat angajamentul la „Mult e dulce...” să nu mai păcătuiască), prin urmare, emisiunile (cer iertare, dar nu pot emite forma pură...) sînt contemplate cu oarecare blazare, e cald, televizoarele cu duș nu s-au inventat, confrății de la televiziune știu că sînt priviți cu mai puțină atenție, deci cu mai puțină exigență, ca atare nu se prea omoară cu firea. Și e normal să fie așa; doar și teatrele au o stagiune estivală mai puțin pretențioasă, vara publicul fiind îngăduitor și cumsecade. Păcat să s-a terminat negalabilul „Rocambole”, pe căldura asta s-ar fi digerat mai ușor, păcat că nu se iveau pe undeva vreun campionat mondial, vreo olimpiadă, ceva, ca să nu ne dezobișnuim, doamne ferește, cu privitul în pătrat...

Programul de vacanță trebuie să fie ceva mai lejer, cu multă muzică, dans, comedie, cu niște filme polițiste bune, cu niște duminici agreabile. Tudor Vornicu a intrat din nou în *emisie* (iată că, din cînd în cînd, merge și *emisie*), de data aceasta în Studioul N. (fususeră pe vremuri Studiourile A, B, C, dar televiziunea a evoluat). Deocamdată, Studioul N. se deosebește doar prin poziția alfabetică de predecesoarele sale, schema e cea cunoscută, nici o surpriză — nici plăcută, nici neplăcută, dar asta nu are importanță, totul e să fie calitate, diversitate și, dacă e posibil, ceva mai mult ritm.

Fiindcă vorbeam de ritm: am văzut prima emisiune dedicată marilor comici români, susținută de Marcel Anghelescu. Nu comentez absența din recital a celui mai mare rol jucat de Marcel Anghelescu în repertoriul caragielean — Pristanda; nu aduc nici elogiile (meritate) interpreților. Nu fac decît să-mi exprim regretul față de ritmul mult prea teatral, netelegenic al secvențelor transmise, deși recitalul fusese realizat a-nume pentru micul ecran. Nu este singurul caz. Mai sînt emisiuni care preiau din struc-

turile originare (teatru, reportaj ziaristic, cronică, dialog etc) ritmul acestora, fără a se ține seama de faptul că televiziunea impune un ritm al ei, specific, prin urmare diferit de al celorlalte moduri artistice sau publicistice. Menținem prea multe planuri așa numite „neutre”, ne pierdem uneori în detalii fără importanță. În întroduceri obositoare, se vorbește adesea prea mult, cu fraze imense, cu un vocabular prețios, cu o sintaxă încelcită, ori se vorbește pe texte învățate pe de rost, ca la școală, montajul este, nu o dată, greoi, făcut la întâmplare... Scriind *ritm*, am utilizat un termen oarecum generic, care nu este tot una cu termenul strict tehnic. E vorba de un ritm al comunicării specifice dintre televiziune și spectatori. Aici ar fi de făcut unele corectări.

După ce a revenit la unele rubrici vechi și utile (s-a reluat Poșta TV, apoi programul duminical al lui Vornicu, poate că se vor relua și anchetele sociale de la Transfocator...), Televiziunea s-a gândit să mai și inoveze, să mai primenească unele rubrici prăfuite. Și s-a gândit bine, începînd cu emisiunea-concurs și salvîndu-ne (pentru cît timp?) de întrebările-prelegeri de la „Metronom și cronometru” care cereau întotdeauna răspunsuri monosilabice. S-a inventat o nouă emisiune-concurs, mai colectivă, ca s-o numim astfel, la care pot lua parte simultan toți spectatorii ce încep într-o sală de spectacole. Perfect. Întrebările sînt mai telegenice (filmate... cu greșeli), spectacolul mai antrenant și mai distractiv (se spun destule bazaconii), tematica mai diversă (muzică, geografie, literatură etc). Ca să obții un premiu, trebuie să răspunzi exact la o întrebare dintr-un anumit domeniu. Normal. Nu, nu-i normal. Fiindcă nu-i numai atât. Trebuie să fii și primul. Deci, să gîndești fulgerător, să scrii repede, să fii recorderman măcar la 100 metri plat, ca să ajungi din fotoliu tocmai la rampă, sau, cel puțin, să ai norocul de a fi ocupat un loc în primul rînd de fotolii. Asta metronom și cronometru! Firește, știm bine că se ia în considerație primul răspuns *bun*. Dar, lăsîndu-i la o parte pe cei care vor să se aple pe pur și simplu în treabă și încercă drumul spre premiu, între doi concurenți la fel de buni, cîștigător va fi acela care va alerga mai repede, sau care va da din coate, sau care va sta în față... Mă întreb așadar, de ce emisiunea respectivă n-ar fi patronată de redacția de sport a televiziunii și condusă de foarte discutatul comentator Cristian Topescu.

Dar e vară, e cald, exigența scade în aceeași măsură în care crește mercurul în termometre, telespectatorii sînt îngăduitori și cumsecade. De ce ne găsim noi, cronicarii, să fim, tocmai acum, pretențioși?

Dumitru Solomon